



ПОВЕСТ
О ЧУДОТВОРНОЈ
ИКОНИ ПРЕСВЕТЕ
БОГОРОДИЦЕ „ТРОЈЕРУЧИЦЕ”



Чудотворна икона „Тројеручица” у игуманском трону у саборној цркви Манастира Хиландара

О светом Манастиру Хиландару

Свети Манастир Хиландар се налази на североисточној страни Свете Горе - Атоса. Он заузима четврто место (по важности) између двадесет манастира Свете Горе.

Постојао је и пре дванаестог века, али као мали манастир, настањен грчким монасима. У дванаестом веку је напуштен и запустео, те је прешао под управу суседног Манастира Ватопеда. Поново је основан и подигнут из основа од Срба - преподобног Симеона и светог Саве, крајем истог века. Преподобни Симеон, Стефан Немања, оснивач је и владар прве јединствене српске државе, као и родоначелник царске династије Немањића. Његов најмлађи син Растко, иако још млад узрастом, горећи божанском љубављу, тајно напушта своју отаџбину и долази у Свету Гору 1191-2. године. Он постаје монах у Манастиру Русику, примивши име Сава. Убрзо потом се пресељава у Манастир Ватопед. Оданде подстиче свог оца владара да се одрекне свега земаљског и постане монах. Већ потпуно стар, Стефан Немања се, уверен подстицајима свога сина и монаха Саве, одриче власти одредивши за наследника свог сина Стефана (1196-1228) и прима монашки постриг, добивши име Симеон у Манастиру Студеници

1195. године. Не подносећи, међутим, удаљеност од свог сина Саве, он оставља Србију и 1196. долази у Манастир Ватопед. Ту он проводи монашки живот са својим сином.

Током наредне две године, 1197-8. монаси Симеон и Сава одлучују да поново оснују и сазидају опустошени Манастир Хиландар, да би у њему монашки живот проводили Срби који су тада долазили на Свету Гору из љубави коју су имали према двојици својих владара. 1198. године, после залагања Симеона и Саве, самодржац Византије, Алексије III Ангел (1195-1203) издаје хрисовуљу којом се одобрава оснивање манастира и гарантују повластице. Упоредо, сагласност за оснивање манастира се даје како од стране тадашње управне власти „Протата” Свете Горе, тако и од стране до тада матичног Манастира Ватопеда. Новчане издатке подизања манастира преузео је нови владар Стефан (касније Првовенчани).

У кратком раздобљу, до 1200. године, сазидан је Манастир Хиландар. Свети Сава се старао да он буде богат не само материјално, већ пре свега духовно. Бринуо се за свете сасуде и часне иконе, свете мошти и остале црквене драгоцености. Достојан помена је свакако дар једног великог дела Часног Крста, једног од највећих комада који су сачувани у целом свету. Тај

дар је манастиру учинио византијски автократор Јован III Ватац (1193-1254). Он је имао везе са Србима монасима зато што је његова супруга по пореклу била Српкиња.

Преподобни Симеон је мирно окончао свој живот 13. фебруара 1200., срећан што се остварила његова жеља да се оснује манастир у коме ће живети његови сународници. Сахрањен је на јужној страни саборног храма манастира где се и до данас поштује његов гроб. 1208. г. свети Сава одлучује да изврши пренос светих моштију свога оца у отаџбину. На дан вађења моштију обилато је потекло благоухано миро из светих моштију. Ово миро је из празног гроба наставило да тече још неколико дана. То је био велики знак светости светог Симеона, који се од тада зове Мироточиви. Преневши свете мошти у Србију, свети Сава их је положио у Студеницу, у којој је покајнички живео његов отац. Оне се ту чувају до данас. После тога свети Сава 1219. иде у Никеју где га никејски патријарх хиротонише за автокефалног архиепископа Србије. Србија дотле није имала пастирначалника, већ је била потчињена Васељенском трону. Тако свети Сава одлази из Свете Горе и постаје први српски архиепископ. Он ће се упокојити 1235. г.

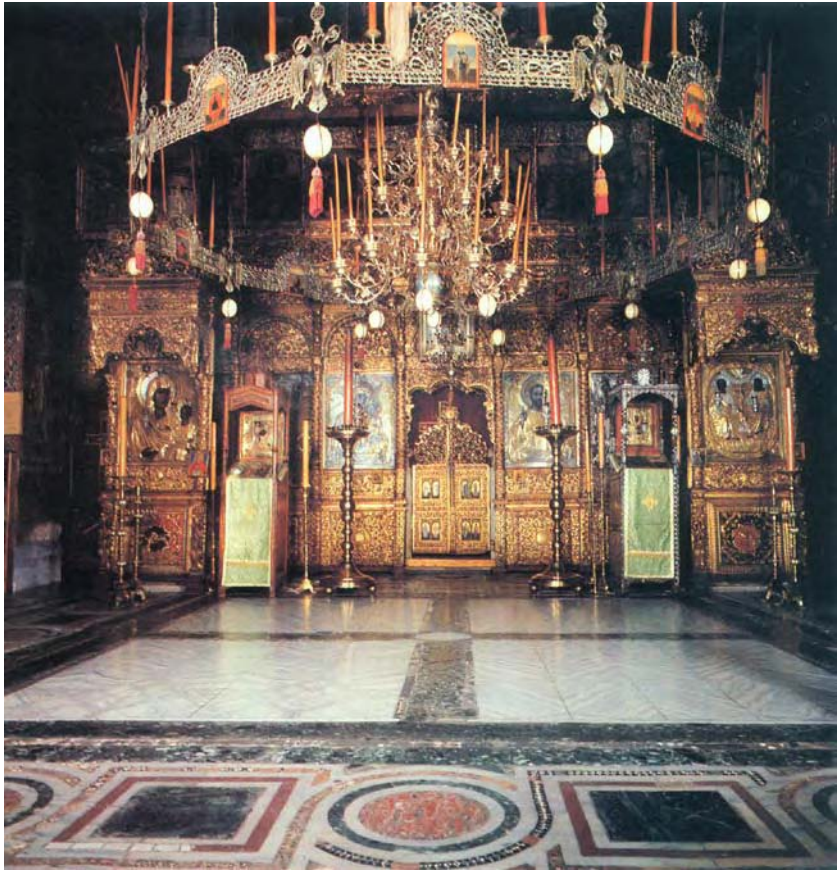
У годинама свог боравка на Светој Гори он је марљиво радио на томе да развије духовне

односе православних Срба са Хиландаром. Његово дело било је уистину плодносно зато што је манастир убрзо преузео улогу духовног светионика Срба. Од тог времена почиње да се датира духовни живот Србије. И до данас православни српски народ увек гледа са духовном чежњом и поштовањем ка Манастиру Хиландару, црпећи снагу и утеху за све невоље које су га сналазиле у прошлости и кроз које пролази данас. Срби Хиландар доживљавају као своје најсветије поклоничко место, осећајући духовну радост и захвалност што имају манастир на Светој Гори, која се налази под посебном заштитом Богородице, и која представља јединствен центар источног православног монаштва у свету. Због тога богобојажљиви поклоници долазе за велике празнике црквене године да се поклоне пре свега светој икони Богородице „Тројеручице” и гробу светог Симеона.

Гроб преподобног Симеона Мироточивог, сребром окован и украшен, налази се на јужној страни (саборног) храма манастира. Из гроба је после преноса светих моштију сама, на чудесан начин, израсла винова лоза, као утеха монасима. Ова лоза излази из спољашњег зида Цркве, тачно иза гроба. Реч је о посебном благослову који је оставио преподобни Симеон свом манастиру,



Свети Сава и преподобни Симеон Мироточиви,
ктитори Манастира Хиландара



Унутрашњост саборног храма Манастира
Хиландара

напуштајући га телесно. Грожђе од његове лозе рађа и данас и чудесно лечи неплодност бездетних жена. Оне са својим супружницима призивају посредништво преподобног Симеона за добијање деце, употребљавајући грозђе сагласно упутству које заједно са грозђем даје манастир.

О икони Пресвете Богородице „Тројеручице”

Ова света икона Пресвете Богородице беша породична драгоценост светог Јована Дамаскина. Он ју је чувао у личном параклису, у својој кући у Дамаску, почетком осмог века. Тада се целокупна Сирија налазила под влашћу Арапа - муслимана. Тадашњи калиф Дамаска, престонице Сирије, Валид (705-715), као муслиман, није знао да уређује верске послове Хришћана Сирије. Стога је у својој палати као првог саветника, за питања потчињеног хришћанског становништва Сирије, запослио, тада још увек, световњака Јована Дамаскина, поштујући га због великог образовања и врлине.

Управо у то време, дакле почетком 8. века, појавила се јерес иконоборства, са средиштем у Константинопољу. Њен покретач је био византијски самодржац Лав III Исавријанац. Још увек световњак, Јован Дамаскин је, покретан божанском ревностју, из Дамаска прогонио иконоборну јерес, како разним писмима тако и речима. Он се на тај начин показао поборник и ватрени подржавалац поштовања светих икона. Обавестивши се довољно о њему и омрзнувши га, иконоборац Лав Исавријанац измисли једну подлост против њега: побринуо се да дође до

једног дела написаног руком светог Јована; затим је свом поверенику калиграфу издао заповест да до краја научи да опонаша начин писања светог Јована, те да напише једну лажну посланицу; њу је наводно светитељ послао самом автократору Лаву, подстичући га да дође и без борбе загосподари градом Дамаском из кога одсуствоваше калиф. Ову клеветничку и измишљену посланицу Лав посла свом пријатељу, калифу Дамаска, Валиду (705-715), додавши и своје писмо у коме га уверава у љубав коју има према њему. Њу је показивао и тиме што му шаље посланицу написану руком Јована, из које се ван сваке сумње види да је Јован завереник против Валидовог калифата.

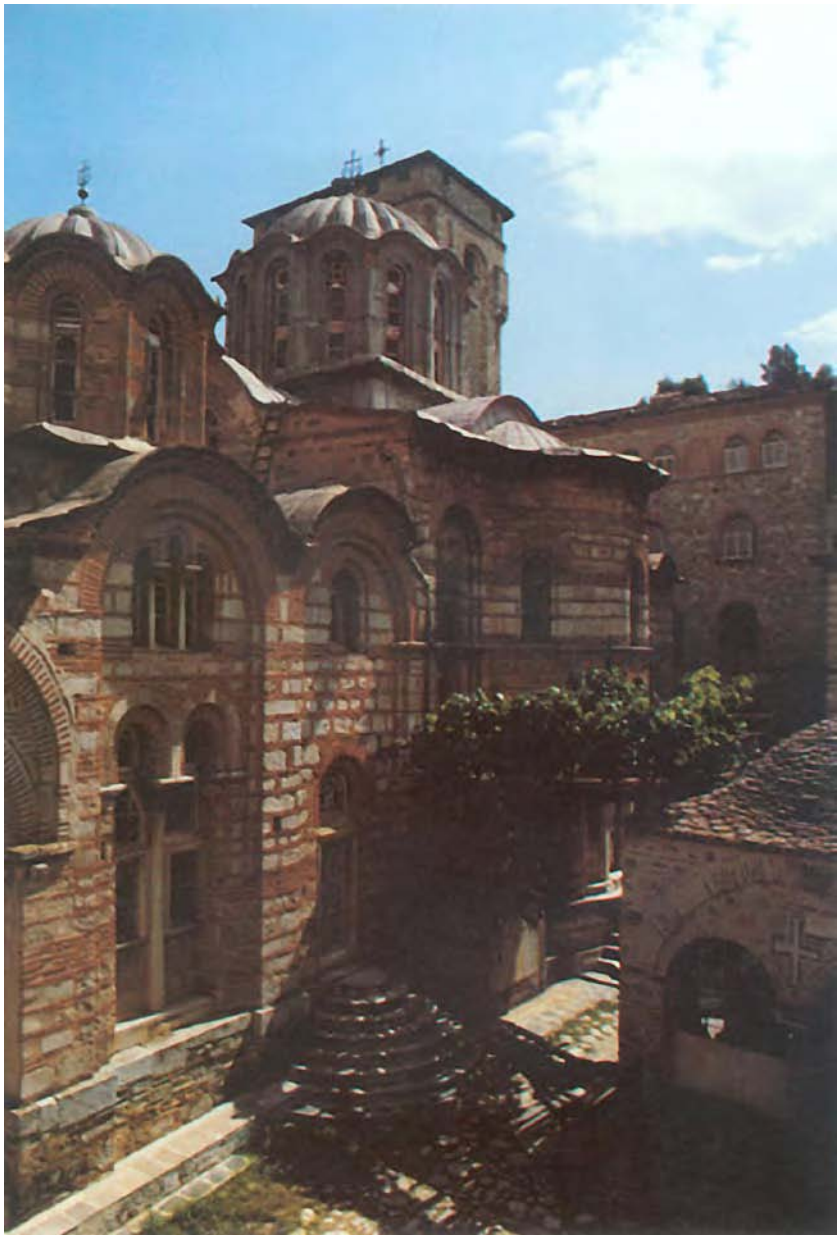
Примивши и прочитавши посланице, калиф поверова у приврженост Лавову и нареди, без даљег испитивања, да се одсече десна рука Јованова, која је написала наводну посланицу и да се, за пример свима, обеси на главном тргу Дамаска. Заповест је извршена одмах. Када се онај дан приклањао вечеру, свети Јован је замолио да му се да одсечена рука, пошто је већ извршена калифова заповест. Држећи левом руком одсечену десницу и спајајући је са телом, он се мољаше клечећи целу ноћ пред иконом Богородице. Он мољаше Пресвету Богородицу да га исцели да би наставио да пише

о поштовању икона. После дуже молитве, уморан од бола и муке, он заспа на кратко. У сну он угледа Пресвету Богородицу живу на икони и чу где говори му да је исцељена рука, те да не треба више да се жалости. Само, треба да испуни оно што је обећао, тј. да настави да пише у заштиту светих икона. Свети Јован се пробуди и виде уистину да је рука његова здрава и да стоји на свом месту. Једино на оном месту где је била посекина остаде као црвена нит, ради подсећања колико на страдање, толико и на чудо Пресвете Богородице. Због радости и благодарности према Богородици, свети Јован се потом постарао да на доњој левој страни иконе припоји сребрну руку, сличну одсеченој, у знак сећања на чудо које се догодило. Истог обичаја се до данас држе побожни и чудесно исцељени Хришћани који на свете иконе полажу различите златне или сребрне предмете на којима су представљени неки од исцељених делова људског тела. Икона је од тада добила име „Тројеручица”, будући да је свети Јован додао трећу, сребрну руку.

После овог чудесног исцелења, свети Јован одлучује да напусти свет и да се замонаши. Видевши га исцељеног, калиф је разумео дејство Божије силе и затражио опроштај за неправедну казну. Веома ожалошћен због одвајања од светог



Кивот преподобног Симеона Мироточивог



Чудотворна лоза која бесплодним супрузима по њиховој вери пружа потомство. Лоза је никла из гроба преподобног Симеона и даје плод већ 800 г.

Јована, он му најзад даје дозволу да се удаљи из света.

Свети Јован напушта Сирију и одлази да монашки живот проходи у чувеној Лаври светог Саве Освећеног у Палестини. Поред њега је стално Добротворка његова, Пресвета „Тројеручица”. Поставши монах, он од других отаца у Лаври сазнаје да је свети Сава Освећени, пре свог блаженог упокојења (6. век), дао заповест да поред његовог гроба причврсте његову „патерицу”, тј. игумански штап. Он је прорекао да ће у будућности као поклоник у манастир доћи један царски син његовог имена, тј. Сава, и да ће, при његовом поклоњењу гробу, причвршћени штап пасти на земљу. Њему је свети Сава Освећени заповедио да се као благослов да игумански штап заједно са иконом Богородице која је чувана у Лаври и која се звала „Млекопитатељница”. Знајући за наведена пророштва светог Саве, свети Јован Дамаскин је пре своје смрти оставио завештење да онај царски син као благослов узме и његову Богородицу „Тројеручицу”, заједно са игуманским штапом и иконом Богородице „Млекопитатељнице”.

После пет векова, 1217. године, у Лавру као прост монах, поклоник, долази царски син, свети Сава, из Манастира Хиландара. Док се он

поклањао гробу истоименог светог Саве Освећеног, игумански штап је пао са свог места. Изненађени, манастирски оци затражише да се обавесте о непознатом монаху-поклонику. Тако сазнаше да се зове Сава и да је царски син. Сумњајући, међутим, још увек и двоумећи се да ли да испуне завештење свог ктитора, светог Саве Освећеног, они вратише игумански штап на његово место и причврстише га. Следећег дана свети Сава се поклони и други пут пред гробом и игумански штап опет паде. Тако се разрешила свака сумња и монаси одмах светом Сави дадоше игумански штап, икону „Млекопитатељницу” и „Тројеручицу”.

Опремљен овим троструким благословом, свети Сава одлази из Палестине и враћа се на Свету Гору. У две келије у Кареји, које је сам подигао, он оставља игумански штап и икону „Млекопитатељнице”. Игумански штап, тј. „патерицу” он је оставио у келији Преображења. Ова келија и до данас носи назив „Патерица”. Ту се чува игумански штап светог Саве Освећеног, прелепо дело уметничке вредности, урађено у слоновој кости. Икону Богородице „Млекопитатељнице” је, пак, оставио у келију светог Саве Освећеног, где је постојала пећина у којој се он повремено усамљивао ради безмолвија.

Ова келија се налази у близини Цркве

Протата Свете Горе и зове се Испосница (типикарница светог Саве). У Испосници се држи посебан типик који је поставио свети Сава, нарочито за ову келију. Монах или монаси који живе у њој не треба да се занимају ничим другим осим молитвом за цео свет и да за дан и ноћ прочитају цео Псалтир, а у току једне седмице целокупно Четворојеванђеље. У Испосници до данас постоји икона „Млекопитатељнице”, постављена с десне стране од Царских двери, тј. на Христово место, што је јединствен случај у целом Православљу.

Богородичину икону „Тројеручицу” свети Сава је донео са собом у Хиландар. То је први долазак „Тројеручице” у Хиландар. После тога, свети Сава, као што је већ речено, бива рукоположен за архиепископа Србије (1219) и одлази са Свете Горе. „Тројеручица” остаје у Хиландару до 1347., дакле 100 и више година после престављања светог Саве (1235). Тада као посетилац на Свету Гору долази српски цар Душан. Након своје посете Хиландару, приликом одласка за Србију, он као благослов манастира узима икону „Тројеручице”. На тај начин Богородица „Тројеручица” одлази у Србију.

До краја 14. века икона из непознатог разлога и на непознат начин прелази са дво-ра

цара Душана у власништво Манастира Студенице. Овај манастир, као и друге области Србије, почетком 15. века постаје мета напада турских освајача. Обавештени да Турци долазе ка манастиру монаси су се на брзину и журно постарали да спасу највредније драгоцености које су имали. Богородицу „Тројеручицу” су ставили и учврстили на самар једног магарета, које су пустили да иде куда га води воља Богородице. И уистину, вођено Пресветом Богородицом, магаре је прошло готово целу Србију и Македонију и дошло на Свету Гору. По заповести Богородице, оно се зауставило недалеко од Манастира Хиландара? Видевши и схвативши шта се догађа, манастирски оци похиташе и скинуше икону са леђа магарета које је одмах потом пало мртво. Ту где је дошло магаре са иконом, саидано је поклоничко место у спомен на тај догађај. Сваке године се врши литија са иконом „Тројеручице” од манастира до тог места у знак сећања на долазак иконе.

Тако је „Тројеручица” торжествено, са псалмопјенијем и кадом, свечано дошла и други пут у Манастир Хиландар. Ради велике почаси, монаси су је поставили на горње место у олтару саборне цркве Манастира Хиландара. То се догодило почетком 15. века.

Много касније - не знамо тачно када

- вероватно крајем 15. века, у манастиру се десио следећи догађај. Игуман манастира умире. Манастир се нашао у тешкој ситуацији у вези са избором новог игумана. Тадашњи многобројни монаси су припадали различитим националностима. Било је Срба, Грка, Бугара и Руса. Грци су предлагали Грка за игумана зато што се манастир налази у грчкој земљи. Срби су, опет, предлагали Србина игумана зато што су ктитори манастира били Срби и што је манастир био познат као српски. Бугари су, опет, били најбројнији у манастиру и захтевали свог игумана. На крају, и Руси су предлагали Руса игумана зато што је манастир тада дариван даровима и великим новчаним средствима из Русије. Пошто нису могли да се сагласе између себе, сама Пресвета Богородица решава проблем. У току једног вечерња јасно се чуо глас Богородице са иконе да је она игуманија манастира. Монаси су, свакако, чули глас, али му нису придали посебан значај.

Када су другог дана дошли у Цркву ради јутрења, монаси угледаше икону на игуманском месту. Мислећи да је црквењак грешком изнео икону напоље, они је опет вратише у олтар. Међутим, следећег дана, на јутрењу опет видеше Богородицу на игуманском трону. Претпостављајући да је еклисиарх, из њима не-

познатих разлога, починитељ тог дела, монаси му одузеше кључеве од цркве, а врата сами лично закључаше после вечерње, уверивши се претходно да нико није остао скривен у цркви. Ујутро, пак, они исти отворише врата ради службења јутрења. Икона Богородице је опет била на игуманском месту. Тада су се коначно уверили да она сама тако хоће.

Док су разговарали о ономе што се десило, у манастир је дошао један пустињак, свима познат по својим врлинама. Он их је обавестио да му се јавила Богородица и рекла да монасима манастира каже да од сада она сама постаје игуманија манастира и да они међусобно треба да се помире. Они више не треба да покушавају са избором Игумана, нити да померају икону са њеног игуманског места. Монаси су послушали вољу Пресвете Богородице. Од тада до данас нико је није померио са њеног места. Она се налази стално на игуманском трону, на месту игуманије. Од тада до данас сваки предстојник и духовни отац братства заузима друго место, са стране, поред иконе. Јереји и, уопште, сви монаси манастира праве поклоне пред њом као игуманијом манастира пре него што почну своје служење.

Тако је, дакле, Пресвета Богородица „Тројеручица” прихватила „палицу” Манастира Хи-

ландара и постала његова „Икона Заштитница”. Сви монаси који се налазе под њеним „игуманством” прихватају је као своју Мајку, Заштитницу и Утешитељку у различитим тешким ситуацијама које доноси монашки живот.

Икона „Тројеручице” је врло добро очувана стара икона Богородице и има изузетну изражајност. Лице Пресвете Богородице је толико благо и поглед њен толико мио да побуђује на умиљење оне који јој се поклањају. На икону је, ради заштите и благољепија постављен златни оков који има пет хиљада утиснутих скупоцених других каменова, као и друге вредне предмете које прилажу побожни поклоници или они који су доживели чудо од Богородице. Размере иконе су: 1,11 м. висина и 91 цм. ширина. Икона је литијска, тј. одсликана са обе стране. На њеној позадини се налази предивна византијска икона светог Николаја.

Сваке године дванаестог (двадесет петог) јула свечано се врши њен празник. Свеноћна торжествена служба прославља част и чуда Пресвете Богородице „Тројеручице”.

Чуда од иконе Пресвете Богородице „Тројеручице”

Прво, свакако, чудо Пресвете „Тројеручице” је, као што је познато, исцељење руке светог Јована Дамаскина. Од тога чуда долази и њен назив „Тројеручица”.

Међутим од времена светог Јована (8. век) до данашњих дана икона „Тројеручица” чудодејствује на разне начине, колико у самом Манастиру Хиландару, толико и изван њега, по свим православним крајевима. Исцељења многих болести и телесних недуга, одагнање нечистих духова и многа чудесна дејства дугујемо икони „Тројеручици”. Драгоцено камење и други украсни предмети који се налазе на икони сведоче о племенитој захвалности верника због спасоносних дејстава Пресвете Богородице у њиховом животу. Ради осведочења у напред речено, изнећемо нека од многих чуда „Тројеручице”, свакако она која су нам временски ближа.

1905. године, када се Русија налазила у рату са Јапаном, заповедништво високих официра руске војске тражи од Манастира Хиландара да им се пошаље „Тројеручица” на бојно поље као помоћ православној царској војсци. Сабор старца манастира је донео одлуку да се не пошаље

„Тројеручица”, већ једна верна копија, мањих размера од оригинала.

Десно и лево на икони били су насликани свети ктитори Манастира Хиландара, преподобни Симеон и свети Сава. Копија иконе „Тројеручице” је послана и заиста, силом Богородице, Руси су однели много победа против Јапанаца. На крају склопљен је мир између два царства. Копија иконе је поново дошла у манастир, где се и до данас налази, на десној страни саборног храма, насупрот иконе „Тројеручице”.

Блаженопочивши монах Филип из Манастира Есфигмена био је непосредни сведок једног чуда. Он је причао да је 1945. јак пожар великих размера захватио шуму Манастира Хиландара. Доспевши до јужног зида манастира, он је претио да га запали. По избијању опасности, блаженопочиваши старац Данил, проигуман манастира, налаже да се учини литија са „Тројеручицом”. И заиста, изашла је литија са иконом. Само што су стигли до моста на путу за Манастир Зограф, јак супротни ветар је удаљио пожар од манастира. Мало потом он се и угасио. Све до данас је на јужној страни манастира остало корење дрвећа нагорелог од оног пожара.

Исти монах је опет казивао да је у време грађанског рата група побуњеника напала на

манастир, хотећи да опљачка храну и друге материјалне потрепштине, колико год су могли да натоваре на манастирске мазге. Почели су да товаре све што су нашли у складишту. Одједном су угледали једну величанствену жену како обилази манастир и улази у саборну цркву манастира. Знатижељни вођа побуњеника, заједно са другим својим људима, уђе у Цркву. Они потражише ону жену и не нађоше је, иако су пажљиво претражили готово целу Цркву. Тада су се погледи њихови управили према „Тројеручици” и свим драгоценостима на икони. Вођа је хтео све да их насилно покида са иконе. Само што је покушао да их узме, ухватио га је велики страх и он се сав стресао. Његови другови су покушали да га поврате, али узалуд. Успео је само да изговори: „Бежимо брзо, бежимо брзо”. И будући да су отишли у страху, нису ништа покрали из манастира. Тако се поново показало чудотворно дејство Заштитнице манастира, Богородице „Тројеручице”.

Једно од последњих чуда десило се 1992. г. у Србији, у Крагујевцу. У једној фотографској радњи избио је јак пожар због кратког споја на електроинсталацијама. Власник радње (Небојша Николић) имао је један календар из Манастира Хиландара са иконом „Тројеручице” на првој страни, као и две мале иконе (светог апостола

Луке и светог Николе). Икону „Тројеручицу” је добио као благослов од свог пријатеља Горана, поклоника Манастира Хиландара. Календар је стајао на зиду радње и две мале иконице на два главним машинама које су иначе најважније у послу (на машини за развијање филма била је икона светог апостола Луке, а на машини за развијање слика слика светог Николе). Чудесно и необично је да је по избијању пожара све у радњи изгорело, док су календар са иконом „Тројеручице” и оне две машине (које су иначе од пластике), на којима су се налазиле две мале иконице (светог Николе и светог апостола Луке, који је крсна слава фотографа у граду), остали потпуно неоштећени. У знак благодарности и захвалности према Богородици, власник радње је послао сачувани календар у Хиландар. Он подсећа и уверава о чуду које је учинила „Тројеручица”.

Ипак, највеће чудо „Тројеручица” чини у душама верних поклоника. Њен величанствени, девствени лик, пун умиљења и озбиљности, потреса срца побожних поклоника, утискује се тајанствено у целомудрену душу и води је духовном обновљењу. Кроз присуство своје свете иконе, Пресвета Богородица, као много-сажаљива Мајка, остварује највеће чудо - спасење у Христу своје деце.

Њу као штедрољубиву Мајку Божију треба синовски да молимо да ублажи бол, невољу и патњу свих, а посебно православних Срба, духовних потомака преподобног Симеона и светог Саве, свих оних који сузама и крвљу много пута до сада плаћају своје истрајавање у Православној вери.

На крају, сетимо се и речи једне химне Богородици: „Сви јој се поклањамо, молећи се: Не заборави сродничку припадност, Госпођо, свих верних који поштују свети образ твоје иконе”.

АКАТИСТ

ПРЕСВЕТОЈ БОГОРОДИЦИ „ТРОЈЕРУЧИЦИ”, ИГУМАНИЈИ ХИЛАНДАРСКОЈ

Кондак 1

Храброј војвоткињи, богообрадованој
Приснодјеве Богородици, која је јављањем своје
тројеручне иконе походила Гору Атонску, и њоме
многе милости даровала роду хришћанском,
похвални песмопој сада узносимо. А ти, о
Богомати, пошто имаш моћ непобедиву и мате-
ринско за нас старање, похитај нам у помоћ и од
сваке невоље избави оне који ти кличу:

*Радуј се, помоћнице наша, која нам пома-
жеш иконом својом „Тројеручицом”!*

Икос 1

Анђео земни и небесни човек, преподобни
Јован Дамаскин, из топле љубави према теби,
Богомати Владичице, потруди се да икону твоју
нађе за себе. Поставивши је побожно у својој
келији, он пред њом у усрдним молитвама теби
говораше:

Радуј се, јер си радост вечну, Спаситеља
света, родила!

Радуј се, јер си свепагубну силу ада поро-

дом својим сатрла!

Радуј се, јер си пророчких речи испуњење донела!

Радуј се, јер си преступ Адама и Еве загладила!

Радуј се, јер си једног од Тројице на рукама својим лако носила!

Радуј се, јер си огањ божански, не опаливши се, у утробу својуместила!

Радуј се, помоћнице наша, која нам помажеш иконом својом „Тројеручицом”

Кондак 2

Преподобном Јовану Дамаскину, по клевети цара иконоборца, немилосрдно би одсечена десница, која је много писала у заштиту части и поклоњења светим иконама. Он одсечену десницу измоли од иноверног мучитеља и, приложивши је тамо одакле је била одсечена, пред часном иконом твојом са сузама ти се мољаше за исцељење. А ти, свеблага и свемоћна заступнице рода нашега, његову молитву си брзо услишила и, јавивши му се у сну, подарила исцељење да би благодарно појао Богу: Алилуиа!

Икос 2

Разум људски не може схватити моћ чудесно пројављених благодатних исцељења твојом

иконом, о Богомати, и не може објаснити велико чудо - како се одсечена десница преподобнога преконоћ цела и здрава обрете. На њој добра исцелитељка остави само црвени знак нестале ране, и због тога од нас слуша ове похвале:

Радуј се, брза утешитељко уцвељених душа!

Радуј се, радостотворна посетитељко страдалних срдаца!

Радуј се, јер безнадежне страдалнике надом на исцељење ободрујеш!

Радуј се, јер болеснике од лекара напуштене на три своје руке прихваташ!

Радуј се, јер си одсечену руку Божијег изабраника натприродно целом и здравом учинила!

Радуј се, јер теби ништа није немогуће, милосрдна посреднице, која нам увек заступништво пред Богом указујеш!

Радуј се, помоћнице наша, која нам помажеш иконом својом „Тројеручицом”!

Кондак 3

Познавши силу деснице Свевишњега у исцељењу одсечене деснице своје, богоречити Јован дивним те песмама, свеблага Владичице, прослави и изображење своје одсечене руке целебноме твоме лику приложи ради свагдаш-

њег сећања на велико чудо. Од тада се ова икона твоја и назива „Тројеручица”, будући да се на њој виде три руке, пројављујући тајну Свете Тројице, и чудесима која од ње бивају приводећи све ка похвалном клицању Господу: Алилуиа!

Икос 3

Имајући велику ревност по Богу, духоносни песмописац свете Цркве и божанствени њен славитељ, слатки преподобни Јован похвалним песмама до краја живота свога прослављаше дивну милост коју си му указала, Богородитељко. У спомен чуда које се збило, он мараму, којом је његова одсечена рука била завијена, на глави носаше, а икону твоју многоцелебну као богато наслеђе после себе остави светој лаври преподобног Саве Освећеног, да сви верни целитељки душа и тела, на њој насликаној, овако кличу:

Радуј се, снажна противнице непријатеља
Православне вере!

Радуј се, покровитељко проповедника је-
ванђелског учења!

Радуј се, заштито и похвало благочестивих
Хришћана!

Радуј се, утехо богољубивих монаха!

Радуј се, добра сатруднице оних који воде
битку против света, плоти и ђавола!

Радуј се, превасходна помоћнице оних који ревнују за целомудреност и чистоту!

Радуј се, помоћнице наша, која нам помажеш иконом својом „Тројеручицом”!

Кондак 4

Бура двоумљивих мисли смућује ми ум - како ћу недостојним уснама узмоћи да опевам славу твоју, пречиста Дјево, пројављену у светој икони твојој, коју си нам даровала као помоћ и заштиту од видљивих и невидљивих непријатеља? Стога, величајући неизбројиве милости твоје према роду хришћанскоме, славим чудеса твоја и смирено певам Сведржитељу: Алилуиа!

Икос 4

Чувши за велике врлине архиепископа српскога Саве, монаси свете лавре Саве Освећеног, по твом надахнућу, Богомати, приликом његове посете лавре ради поклоњења, као благослов му уделише свету икону твоју „Тројеручицу”. А свети Сава је, као бесцен дар, са побожношћу донесе у српску земљу, поучавајући своју паству да ти кличе:

Радуј се, јер од истока до запада силу свемогућства Христовог иконом својом благовестиш!

Радуј се, јер недуг душевни и телесни ико-

ном својом брзо исцељујеш!

Радуј се, јер си српској земљи икону твоју
у залог благовољења подарила!

Радуј се, јер си чудесима твојим у њој
Православље силно утврдила!

Радуј се, јер си државу Симеона Мирото-
чивог благодатно походила!

Радуј се, јер си паству Саве првопрестолног
матерњим покровом твојим осенила!

*Радуј се, помоћнице наша, која нам пома-
жеш иконом својом „Тројеручицом”*

Кондак 5

Слична боговодећој звезди јави се икона
твоја, Богородице, која по светој вољи твојој би
на магаре постављена и отпуштена из Србије.
Ни од ког вођено, магаре је донесе пред двери
хиландарске обитељи. Монаси је примише као
дар небески и поставише у олтар саборне цркве
манастирске, кличући у дубоком умиљењу Да-
родавцу добара, Богу: Алилуиа!

Икос 5

Видевши твоју благу вољу према њима,
Преблагословена Дјево, пројављену у чудесном
доласку свете иконе твоје „Тројеручице”, хилан-
дарски монаси јој се с радошћу и љубављу кла-
њаху, целивајући је, и у песмама ти кличући
овакве похвале:

Радуј се путеводитељко подвижника по-
божности ка горњем Сиону!

Радуј се, јер пустинољубиве монахе при-
водиш небесном Јерусалиму!

Радуј се, јер си твојој светој вољи бесло-
весно магаре чудесно покорила!

Радуј се јер си на магарету икону твоју бла-
годатну из Србије на Атон чудесно пренела!

Радуј се, јер си пустињу светогорску мио-
мирисом светиње испунила!

Радуј се, јер си хиландарску обитељ ми-
лошћу својом облагодатила!

*Радуј се, помоћнице наша, која нам пома-
жеш иконом својом „Тројеручицом”!*

Кондак 6

Хиландарска обитељ на Атону приповеда
о обиљу милости и штедрости твоје, Богородице
Дјево, и светло се весели, имајући свету икону
твоју „Тројеручицу” себи за игумана. Јер, воља
твоја беше да икона „Тројеручица” пребива на
игуманском месту у храму Божијем и у душама
братије, која од тебе саме узима благослов за сва-
ко послушање. Због таквог благовољења Творца
према њима, они похвално кличу: Алилуиа!

Икос 6

Хиландарским монасима, који беху смуће-
ни несагласјем при избору игумана, објавила

си вољу своју, Богомати, у храму Божијем чудесно поставивши икону своју на игуманско место, и једноме од њих у виђењу откривши да сама, иконом твојом часном, хоћеш да будеш игуманија у манастиру њиховом. Обрадовани због тога, они ти у умиљењу душа и срдаца запеваше:

Радуј се, непоколебива и свемоћна покровитељице монаха који се добро подвизавају!

Радуј се, њихова пред Сином твојим и Богом брза заступнице!

Радуј се, јер си жезал игумански у хиландарском манастиру невидљиво примила!

Радуј се, јер си обитељ ову досад читаву и добро уређену сачувала!

Радуј се, јер срца братије, која узима благослов од иконе твоје, испуњаваш страхом и побожношћу!

Радуј се, јер непобожне и дрске кажњаваш!

Радуј се, помоћнице наша, која нам помажеш иконом својом „Тројеручицом”!

Кондак 7

Желећи да не само Свету Гору, него и све друге православне земље, учиниш причасницама благодати великих чуда која се иконом твојом тројеручном изливају и збивају, ти си је,

Пречиста Владичице, умножила по свим градовима, селима, црквама и манастирима, и дивним чудесима прославила. Зато сва верна чеда свету икону твоју „Тројеручицу” с љубављу поштују, и Христу, заједно с тобом на њој изображеном, усрдно кличу: Алилуиа!

Икос 7

Преблагословена Дјево, ти светом иконом својом „Тројеручицом” вернима дивно пројављујеш милости и благодатном силом Христовом преславна чиниш чудеса: слепима вид повраћаш, узете подижеш, болесне исцељујеш и свима који притичу целебној икони твојој брзо помоћ своју указујеш, подстичући их да ти кличу:

Радуј се, јер си Свету Гору Атонску себи за удео изабрала!

Радуј се, јер си све православне области осенила покровом милости своје!

Радуј се, хиландарског манастира непромењива Игуманијо!

Радуј се, јер си многим местима и пустињама непресушна ризница исцељења!

Радуј се, јер на Атону, у Србији, Русији и другим странама иконом својом преславно чудејствујеш!

Радуј се, јер од сваке невоље избављаш

оне који те воле и поштују!

Радуј се, помоћнице наша, која нам помажеш иконом својом „Тројеручицом”!

Кондак 8

Необично је видети хиландарске монахе како прилазе икони твојој као Игуманији и од ње узимају благослов за своја послушања. О, Свєблага, као што њих милостиво примаш и благосиљаш, тако и нас недостојне немој лишити свога материнског милосрђа и старања, прививши милостиво молитве наше које пред светом иконом твојом узносимо. Осени нас својим благодатним благословом, избави нас од сваког јада и чемера и научи нас да богоугодно певамо Троједином Богу: Алилуиа!

Икос 8

Сав је свет као богосветлим звездама преиспуњен чудотворним иконама твојим, Дјево Богородице, а међу њима, као лучезарна звезда Даница, благодатно предивним чудесима сија икона твоја „Тројеручица”, знамењима твога милостивог снисхођења загревајући наша хладна срца. Тога ради поштујемо свето изображење твога пречистог лика, кличући пред њим:

Радуј се, богообрадована и пренепорочна Приснодјево!

Радуј се, једина чиста и благословена међу

женама!

Радуј се, нетљена и неискусобрачна Мати
Јагњета и Пастира!

Радуј се, прекрасна и светлоносна палато
најсветијег Слова!

Радуј се, миомирисни и снежнобели крине
девствености и чистоте!

Радуј се, Царице и Владичице небеса и
земље!

*Радуј се, помоћнице наша, која нам пома-
жеш иконом својом „Тројеручицом”!*

Кондак 9

Сваки узраст верних убире благе плодове
твога материнског старања, Владичице сведобра:
децу милосрдно храниш, младе невидљиво
руководиш, зреле у побожности утврђујеш,
старе у немоћи укрепљујеш, а свима све
добро и душекорисно дарујеш свесилним зас-
тупништвом твојим пред престолом Пресвете
Тројице, којој благодарно појемо: Алилуиа!

Икос 9

Беседници људски не могу те достојно
похвалити, Богородице, часнију од херувима и
славнију од серафима, која си родила једнога
од Тројице, Христа Животодавца. Ми, пак, љу-
бављу према теби надахнути, смиреноумно се
усуђујемо да ти певамо:

Радуј се, моћна заштитнице рода хришћанског!

Радуј се, благоддушна мати свих ожалошћених и обременених!

Радуј се, јер кротким сјајем својим мрак грехова и страсти наших разгониш!

Радуј се, јер нас на стазе покајања премудро упућујеш!

Радуј се, јер си нам свима у страшни час смрти тврда заштитница!

Радуј се, јер си нам пред праведним Судијом доброг одговора усрдна посредница!

Радуј се, помоћнице наша, која нам помажеш иконом својом „Тројеручицом”!

Кондак 10

Света и свечасна икона твоја, Богородице Дјево, дарова нам се као залог спасења. Јер, као што си некада божанственом јеванђелисти Луки прорекла, са њом и до сада сила твоја благодатно пребива, преславним чудесима веру у нама утврђујући, болесне даром исцељујући, и на пут спасења душе наше приводећи како бисмо Цару неба и земље, који је до крајева васељене прославио име твоје, певали: Алилуиа!

Икос 10

Тврђава си девојкама, и монашком лику, богоневесна Дјево, и свима који ти усрдно при-

бегавају, икону твоју побожно поштујући. Њу нам је, на име, даровао Давалац добара Господ, као помоћ и лек у душевним и телесним немоћима. Због тога ти, усхићени певамо: Радуј се, добра хранитељко младих девојака и сирочића без матера!

Радуј се, предводнице монаха и монахиња ка многожељеним небеским наградама.

Радуј се, јер благодатном утехом посећујеш оне који чаме оковани у тамницама!

Радуј се, благослове домова и благочестивих бракова!

Радуј се, наставнице младих у целомудрености и уздржању!

Радуј се, јер старе приводиш добром животу и мирном крају!

Радуј се, помоћнице наша, која нам помажеш иконом својом „Тројеручицом”!

Кондак 11

Песмопој наш молебни, који ти, пред пречистим ликом твојим, с вером и љубављу уносимо, милостиво услиши, свемилостива Госпођо, и сачувај нас од пагубних учења неверја и сујевеља, којима се напада наша светоотачка Православна вера. Избави нас од лукавих заблуда, сачувај нас и отаџбину нашу од сваке буне, метежа и злих кварења, које непријатељи вере

и отаџбине наше подстичу, и удостој нас да у љубави и једномислију са свим верним чедима свете Христове Цркве, богодолично Творцу нашем певамо: Алилуиа!

Икос 11

Светлоносна свећа, иконатвоја света, Богородице Дјево, сав свет сијањем чудеса својих просвећује, и срца наша љубављу разгорева према теби, Пречистој и Преблагословеној Матери најслађег Господа нашега Исуса Христа, који нам те је даровао као покров и заштиту против пукова војске сатанске, који страхују и дрхте од самога имена твога, јер знају силу твоју. Због тога те величамо и кличемо:

Радуј се, јер непријатеље наше видљиве и невидљиве премудро ометаш!

Радуј се, јер хулитеље свете православне вере невидљиво кажњаваш!

Радуј се, јер зле духове од нас моћно одгониш!

Радуј се, јер не допушташ да овладају над нама!

Радуј се, јер нас надахњујеш љубављу према Богу и ближњима!

Радуј се, јер све добре прозбе наше брзо испуњаваш!

Радуј се, помоћнице наша, која нам пома-

жеш иконом својом „Тројеручицом”

Кондак 12

Благодат одозго дарова се светој икони твојој „Тројеручици”, преблага Владичице, како би ожалашћене тешила, болесне исцељивала, слепима вид враћала, ослабљене укрепљивала, верне у побожности утврђивала и неверне познању истине приводила. Својим знацима и чудесима, која се од ње догађају, и која надилазе људски разум, те се само вером постижу, она верне душе надахњује непрестаном слављењу Творца богољепном песмом: Алилуиа!

Икос 12

Хвалимо чудеса твоја, благодатна Богородице, не скривамо штедрости твоје, прослављамо неизбројну милост твоју према роду хришћанскоме, коју познају сви крајеви земље. Јер, од истока до запада хваљено је свето име твоје, благосиљано од свих племена, и у молитвама призивано у свим областима. Зато ти и ми, прослављеној и узвеличаној Сином твојим и Богом, захвално кличемо:

Радуј се, тихо пристаниште оних који пливају по пучини животнога мора!

Радуј се, јер буру страсти смирујеш својим срдачним саучешћем!

Радуј се, јер пале у чамотињу и очајање

подижеш надом спасења!

Радуј се, јер знацима и чудесима уразумљујеш оне који се у сумњама колебају!

Радуј се, дародавко блаженог спокојства онима који се по монашким обитељима богоугодно подвизавају!

Радуј се, јер свога заступништва не лишаваш ни оне који у свету побожно живе!

Радуј се, помоћнице наша, која нам помажеш иконом својом „Тројеручицом”!

Кондак 13

О, свехвална Мати најслађег Избавитеља нашег Господа Исуса Христа, чуј молебни глас који ти пред светом иконом твојом смирено уносимо, и материнском молитвом својом од тебе Рођеном, најсветијем Слову, од сваке напасти и вечне муке избави све који молитвено призивају име твоје, и ради тебе захвално кличу Богу: Алилуиа!

МОЛИТВА

О, Превсета и Преблагословена Дјево Богородице Маријо, теби припадамо, и клањамо се пред светом тројеручном иконом твојом, сећајући се преславног чуда твога, прирастања одсечене деснице преподобног Јована

Дамаскина, које се уз помоћ иконе ове догодило, и чији се знак и сада види на њој, оличен у трећој руци, икони твојој приложеној. Молимо ти се и просимо те свеблагу и свемилостиву Заштитницу рода нашега, услиши нас који ти се молимо. Као што си услишила блаженог Јована, који ти је у жалости и болести завапио, тако не презри ни нас, који смо ранама много-различних страсти оболели и ојађени, и који теби, са скрушеном и смиреном душом, усрдно прибегавамо. Свемилостива Госпођо, ти видиш немоћи наше, невољу и потребу нашу за твојом помоћи и заштитом: одасвуд смо непријатељима окружени, и немамо помагача ни заштитника, ако се ти не смилујеш на нас, Владичице. Заиста, молимо ти се, саслушај болни вапај наш, и помози нам да светоотачку православну веру чисту сачувамо до краја живота, да у свима заповестима Господњим право ходимо, да истинско покајање за грехе своје увек Богу приносимо и удостојимо се мирног и хришћанског краја живота и доброг одговора на страшном суду Сина твога и Бога нашега. Њега умоли за нас материнском својом молитвом, да нас не осуди по безакоњима нашим, него да нас помилује по великој и неисказивој милости Својој. О, Сведобра, услиши нас, и не лиши своје моћне помоћи, да бисмо ти, тобом спасење

задобивши, певали и прослављали у земљи живих, као и Рођеног од тебе, Избавитеља нашега, Господа Исуса Христа, коме припада слава, моћ, част и поклоњење, заједно са Оцем и Светим Духом, сада и свагда и кроза све векове. Амин.

